

Folke Bernadotteakademin **Budgetunderlag 2025-2027**

FBA - myndigheten för fred, säkerhet och utveckling

Krig och väpnad konflikt utgör det främsta hindret för utveckling. Människor som lever i krig och konflikt idag, ska leva i fred och frihet i framtiden. Dagens konflikter ska inte spridas och omfatta fler, vare sig i Europa eller i övriga delar av världen.

FBA:s uppdrag är fredsfrämjande och befinner sig i skärningen mellan utrikes-, säkerhets- och utvecklingspolitiken. Vi ska förebygga, hantera och lösa konflikter och skapa förutsättningar för en regelbaserad världsordning och hållbar fred. Vårt bidrag, som är en del av Sveriges samlade bidrag till internationella fredsfrämjande insatser, skapar i förlängningen även förutsättningar för bibehållen fred och säkerhet i Sverige.

FBA:s uppdrag är förankrat i demokratiska värderingar, jämställdhet, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Kärnan i FBA:s kunskapsområden ligger inom inkluderande och jämställda fredsprocesser, rättighetsbaserad samhällsstyrning samt internationella civila krishanterings- och fredsinsatser. Genom forskning, kapacitetsstärkande stöd, processtöd och sekonderingar bidrar vi med kompetens och stärker samarbetspartners förmågor.

FBA arbetar i nära samarbete med partners såsom offentliga institutioner, civilsamhällsaktörer och internationella organisationer. Vi strävar efter jämlika och förtroendefulla partnerskap som bygger på respekt, integritet och kunskapsutväxling.

FBA:s erfarenheter från specifika konfliktkontexter är centrala i vårt arbete med multilaterala partners och deras kunskap stärker vår verksamhet i konfliktdrabbade områden. FBA omsätter policy i praktik och bidrar till policyutveckling med vår operativa erfarenhet. Genom såväl strategiskt som operativt arbete minskar vi avståndet mellan beslutsfattande och praktik.

FBA siktar mot att vara en internationellt efterfrågad partner med möjlighet att bidra i avgörande skeenden för fred, säkerhet och utveckling.

Folke Bernadotteakademien (FBA) har fått sitt namn efter Folke Bernadotte, FN:s första fredsmedlare.

Innehåll

Folke Bernadotteakademins Budgetunderlag 2025-2027	1
<i>Sammanfattning</i>.....	4
1 Omvärlden och FBA:s prioriteringar	6
1.1 Omvärlden	6
1.2 FBA:s prioriteringar	6
1.3 Särskilda fokusområden under 2025-2027	7
2 Utgiftsområde 7 – Internationellt bistånd	8
2.1 Anslag 1:4, ap. 1, Folke Bernadotteakademien	8
2.2 Anslag 1:1, ap. 4, Biståndsverksamhet	9
2.2.1 FBA:s effekt i landkontexter – strategin för fred, säkerhet och stabilisering	10
2.2.2 FBA:s bilaterala och regionala åtaganden 2025-2027	10
2.2.3 Demokrati och stöd till fria val	10
2.3 Anslag 1:1, ap. 42, Internationell civil krishantering	11
3 Utgiftsområde 5 – Internationell samverkan	11
3.1 Anslag 1:2, ap. 6, Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	11
3.1.1 Nato	12
3.1.2 EU som säkerhetspolitisk aktör	12
3.1.3 Övrig freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	12
4 Förslag till förändrad styrning	13
5 Finansiering 2025-2027	13
5.1 Förslag till finansiering 2025-2027	13
5.2 Investeringar	15
5.3 Låneram	16
5.4 Bemyndiganden	16

Sammanfattning

- Omvärlden är mer konfliktfylld än på mycket länge. FBA befinner sig i en omställning utifrån minskat förvaltningsanslag, en osäker och förändrad omvärld och ny styrning med utgångspunkt i regeringens reformagenda för bistånd samt nya säkerhetsfrämjande uppdrag.
- FBA beskriver i underlaget fem fokusområden för kommande period: Ukraina och närområdet, demokrati och stöd till fria val, internationella och multilaterala organisationers förmåga i landkontext, freds- och säkerhetsfrämjande i en ny värld samt resultat, kommunikation och policyrelevans.
- Inom ramen för utgiftsområde 7, 1:4 ap. 1 Folke Bernadotteakademin, avser FBA att prioritera förstärkt arbete med resultatkommunikation, personsäkerhet och informationssäkerhet, ökad lokal närvaro, förstärkt arbete med sekonderingar och valobservation samt stöd till val. Ambitionerna i förstärkningarna är avhängiga resurser.
- Inom utgiftsområde 7, 1:1 ap. 4 Biståndsverksamhet, prioriterar FBA resultat i landkontext, att uppfylla strategiåtaganden inom bilaterala och regionala strategier samt att förstärka arbete med stöd till val.
- Inom utgiftsområde 7, 1:1 ap. 42 Internationell civil krishantering, prioriteras fler sekonderingar samt ett förstärkt arbete med insatsnära stöd.
- Inom utgiftsområde 5, 1:2 ap. 6 Freds- och säkerhetsfrämjande, föreslås arbetet med Nato förstärkas i dialog med Regeringskansliet (UD). EU som säkerhetsfrämjande aktör prioriteras liksom säkerhetsfrämjande åtgärder i tredje land där ambitionerna på sikt kan öka.

Sammanfattningsvis innehåller FBA:s budgetunderlag nedan förslag till finansiering för 2025-2027 i förhållande till 2024 års anslagsnivå.

Belopp i tkr (2024 års prisnivå)	2024	2025	2026	2027
----------------------------------	------	------	------	------

**Finansieringsbehov Utgiftsområde 7 –
Internationellt bistånd**

1:4 ap. 1 Folke Bernadotteakademin	210 633	212 328	215 328	215 328
- Nuvarande tilldelning		210 328	210 328	210 328
- Ökning		2 000	5 000	5 000
1:1 ap. 4 Biståndsverksamhet	98 000	103 000	103 000	108 000
- Nuvarande tilldelning		98 000	98 000	98 000
- Ökning		5 000	5 000	10 000
1:1 ap. 42 Internationell civil krishantering	71 000	76 000	81 000	86 000
- Nuvarande tilldelning		71 000	71 000	71 000
- Ökning		5 000	10 000	15 000

Finansieringsbehov Utgiftsområde 5 – Internationell samverkan

1:2 ap. 6 Freds- och säkerhetsfrämjande	36 360	36 360	41 360	46 360
- Nuvarande tilldelning		36 360	36 360	36 360
- Ökning		0	5 000	10 000

1 Omvärlden och FBA:s prioriteringar

I enlighet med förordning 2000:605 om årsredovisning och budgetunderlag lämnar härmed FBA budgetunderlag för räkenskapsåren 2025-2027. Budgetunderlaget för 2025-2027 skrivs i en period när regeringens styrning ställs om vilket också påverkar flera delar av FBA:s verksamhet.

1.1 Omvärlden

Världen är idag osäkrare och mer konfliktfylld än på mycket länge. Upprustning sker i snabb takt. Samtidigt präglas läget av komplexa sammanvävda risker såsom icke-konventionella hot och sårbarheter, klimatförändringar, ökad fattigdom och ojämlikhet samt risk för ytterligare pandemier. Det demokratiska utrymmet har minskat under lång tid och antalet auktoritära stater ökar.

Den regelbaserade världsordningen utmanas. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har påverkat Sveriges och Europas säkerhetssituation i grunden och att stötta Ukraina och stärka motståndskraften i närområdet är därmed avgörande för Europas framtid. Samtidigt förändras det geopolitiska landskapet och kinesisk och rysk närvaro vinner inflytande på bland annat den afrikanska kontinenten. Kriget i Gaza och pågående spänningar i Mellanöstern riskerar att fortsätta få enorma negativa effekter både i området och globalt.

Cirka 50 konflikter pågår och i ett tjugotal länder finns hög risk för en försämrad situation med allt högre våldsnivåer i exempelvis Armenien, Sudan, Demokratiska Republiken Kongo och i Sahelregionen. Antalet döda i konflikt var cirka 140 000 år 2023. Samtidigt ligger antal flyktingar i världen på rekordhöga nivåer med cirka 115 miljoner personer på flykt i slutet av 2023.

En utveckling bort från krig och konflikt mot hållbar fred är beroende av världens samlade ansträngningar och att länder, enskilt eller gemensamt, beslutar och agerar i den riktningen. Möjligheterna att lösa pågående konflikter begränsas av ökade geopolitiska spänningar mellan stormakter och blockeringar i FN:s säkerhetsråd, samtidigt som diplomatiska processer för att få slut på krig och konflikt ersätts med ökad tendens att ta till militära maktmedel. Utmaningarna för att främja fred och säkerhet förblir komplexa i ljuset av pågående spänningar, politiska hinder samt risk för såväl nya konflikter som en förvärring av pågående kriser.

Fredsansatser och konfliktförebyggande är centrala för att uppnå målet med internationellt bistånd och säkerställa Sveriges intressen i förbindelser med andra länder. FBA är en del av ett samlat svenskt bidrag till internationell fredsfrämjande verksamhet med möjlighet att bidra till att förebygga, hantera och lösa väpnade konflikter. Detta omfattar såväl freds- som säkerhetsfrämjande insatser. I förlängningen skapar bidraget till fred, säkerhet och utveckling i världen förutsättningar för bibehållen fred och säkerhet också i Sverige.

1.2 FBA:s prioriteringar

FBA:s verksamhet befinner sig i skärningen mellan utvecklings-, säkerhets- och utrikespolitiken. FBA arbetar med varierande tyngdpunkt utifrån kunskapsområden och metoder, beroende på uppdragets natur och sammanhang. Inom utvecklingspolitiken (UO7) har regeringen presenterat en reformagenda med fokus på frihet, egenmakt och hållbar tillväxt. Krig och konflikt är idag det största hindret för en hållbar utveckling, det försvårar internationell handel, slår sönder människors möjligheter till försörjning och driver irreguljär migration. Effektiva och hållbara insatser inom konfliktförebyggande, fredsfrämjande och stabilisering ökar förutsättningarna för genomslag för regeringens prioriteringar inom utvecklingssamarbetet. Inom ramen för säkerhetspolitiken (UO5) är FBA:s uppdrag att bidra

inom ramen för ett kommande svenskt Nato-medlemskap, stödja EU som freds- och säkerhetsaktör samt arbeta med säkerhetsfrämjande åtgärder i tredje land. FBA är redo att stödja utrikesförvaltningen med analys och kunskap inom andra områden relevant för svenska intressen inom fred, säkerhet och utveckling.

År 2023 var ett omställningsår för FBA (se även FBA:s årsredovisning 2023). Under året minskade FBA:s förvaltningsanslag med 17 mnkr jämfört med planering och FBA har tagit beslut om ny organisation från och med år 2024. Därmed skapas förutsättningar för en mer effektiv, ändamålsenlig myndighet, anpassad till dagens konfliktodynamiker samt dimensionerad till nya ekonomiska ramar. Ny organisation innebär också möjligheter till lägre overheadkostnader. Myndigheten har också utifrån styrningen konsoliderat uppdragen och kan nu styra ökade resurser för att nå bättre resultat inom regeringens prioriteringar gentemot Ukraina, närområdet och prioriterade landkontexter. FBA har även inlett ett arbete med nya säkerhetspolitiska uppdrag. Arbete med omställning och utveckling fortsätter under 2024. År 2025 väntas FBA ha fått utväxling på omställningen utifrån reformagens intentioner, ställt om för ökad effektivitet och transparens samt etablerats som en starkare aktör inom säkerhetsfrämjande åtgärder.

1.3 Särskilda fokusområden under 2025-2027

Utifrån regeringens prioriteringar kommer FBA att fortsätta utveckla verksamheten och identifierar fem fokusområden för perioden:

- **Ukraina och närområdet:** FBA fortsätter att prioritera Ukraina och närområdet. Vad gäller Ukraina ligger fokus på uppbyggnad, reform och EU-integration, samt arbete för att stärka multilateralt engagemang i Ukraina. Arbetet förstärks successivt med stöd till säkerhetsfrämjande åtgärder. I övrigt fortsätter FBA arbeta i Moldavien med fokus på demokratisk samhällsstyrning samt dialog och fredsprocesser. I Bosnien och Hercegovina fortsätter arbetet med horisontellt förtroendeskapande och FBA avser utforska ytterligare regionala initiativ.
- **Demokrati och stöd till val:** Fria val är en grundbult i ett demokratiskt samhälle. Med erfarenheter från myndighetens konfliktförebyggande arbete liksom arbetet med valobservation kommer FBA bidra till en särskild satsning på att främja förutsättningar för fria val. Vidare arbetar FBA för stärkt stöd gällande rättsstatens principer, demokratiska institutioner och processer samt bidra till motståndskraft mot hybrida hot såsom desinformation.
- **Internationella och multilaterala organisationers förmåga i landkontext:** FBA kommer att arbeta för att stärka EU:s, FN:s, OSSE:s och Natos förmåga i landkontexter. FBA:s samarbete med multilaterala partners i landkontext vässas ytterligare. FBA har också möjlighet att stärka personalbidraget till internationella och multilaterala organisationer både på strategisk- och landnivå.
- **Freds- och säkerhetsfrämjande:** I en tid med ökade geopolitiska spänningar utvecklar FBA det freds- och säkerhetsfrämjande arbetet. FBA har inlett en förstärkning och vidareutveckling av kompetens och verksamhet som inkluderar stärkt säkerhet och motståndskraft mot hybrida hot i Sveriges samarbetsländer, stärkt förmåga inom freds- och säkerhetsfrämjande hos Sveriges säkerhetspolitiska samarbetspartners, liksom policyutveckling inom området.

- **Resultat, kommunikation och policyrelevans:** FBA:s inledda omställningsarbete med fokus på resultat, kommunikation och policyrelevans fortsätter. Flexibilitet är en förutsättning för att verksamheten löpande ska kunna anpassas och effektivt bidra till förändringar i konfliktkontexter. FBA kommer att fortsätta utveckla sitt resultatbaserade arbetssätt i syfte att både nå bättre resultat, ökad transparens och tydligare kunna kommunicera resultat i enlighet med regeringens prioriteringar. Utvecklingsarbete fortgår också med att utveckla hur FBA:s erfarenheter och resultat kan bli mer policyrelevanta i en tid då världen behöver hitta vägar till stärkt konfliktförebyggande och icke-militära lösningar på konflikter.

2 Utgiftsområde 7 – Internationellt bistånd

FBA:s uppdrag är att bidra till att uppfylla målet för det internationella biståndet i en tid som präglas av konflikt. FBA:s förmåga att arbeta katalytiskt och flexibelt i konfliktmiljöer i en föränderlig omvärld vässas ytterligare under perioden.

2.1 Anslag 1:4, ap. 1, Folke Bernadotteakademin

FBA är en direktimplementerande aktör vars främsta verktyg är myndighetens medarbetare som består av cirka 235 årsarbetskrafter; varav cirka 170 har sin placering och utgångspunkt i Sverige, cirka 60 är sekonderade till internationella organisationer och några är placerade på svenska utlandsmyndigheter. Stora delar av FBA:s personal med finansiering på förvaltningsanslaget, utför arbete i konfliktdrabbade kontexter tillsammans med partners och med stöd av finansiering på sakanslag. FBA:s förvaltnings- och sakanslag är således nära förknippade med varandra och förvaltningsanslaget är avgörande för en effektiv användning och förbrukning av de jämförelsevis mindre sakanslagen.

Från och med budgetåret 2023 har FBA hanterat ett minskat förvaltningsanslag med 17 mnkr jämfört med planering. Minskat förvaltningsanslag har hanterats genom en strategi för omställning på kort och lång sikt.

På kort sikt har detta hanterats genom att rekryteringsstopp varit norm under 2023 samtidigt som ett aktivt arbete har pågått för att styra om resurser för att klara prioriterade leveranser och resultat. Samtidigt har en långsiktig omställning påbörjats för att styra om verksamheten dels mot minskat förvaltningsanslag, dels mot nya uppdrag. Den nya organisation som trädde i kraft 2024, innebär en effektivisering så till vida att FBA:s tidigare sex enheter med underliggande 18 program har slagits samman till fem avdelningar med underliggande 13 enheter. Detta har minskat antal chefer vilket på sikt blir kostnadsbesparande. I omställningen tar FBA särskilt fasta på att i ökad omfattning nyttja kompetens flexibelt, behovsstyrt och med ett stärkt resultatbaserat arbetssätt. Övergripande pågår arbete för att ställa om personalresurserna mot regeringens prioriteringar, till exempel närområde och säkerhetsfrämjande. Detta arbete fortsätter under 2024 och framåt, givet en ny nationell biståndsram samt FBA:s nya säkerhetsfrämjande uppdrag.

Från halvårsskiftet fick FBA en ny strategi för Ukraina (15 mnkr årligen) där finansiering för denna inte medföljde vare sig på förvaltnings- eller sakanslag. Vidare diskuteras en ny strategi för MENA-regionen med uppdrag till FBA, även denna utan finansiering. Från årsskiftet 2024 har FBA i uppdrag att fasa ut verksamhet i Mali och Myanmar 2024 och Liberia 2025. Arbetet med att fördela bidrag till civila samhällets organisationer samt fredsarkivet har avslutats.

Sammantaget innebär detta förutsättningar för FBA att möta upp nya prioriteringar samtidigt som en ökad flexibilitet för prioritering i pågående bilaterala strategisamarbeten fortsatt krävs. Eftersom FBA för närvarande inte fått tematisk styrning för sitt instruktionsbundna uppdrag är exakta beräkningar av

användning av såväl förvaltnings- som sakanslag svåra att prognostisera. Minst nuvarande nivåer på förvaltningsanslaget är nödvändiga för att kunna upprätthålla befintlig och i närtid förväntad styrning.

I och med ny organisation och pågående omställningsarbete är det främst fyra områden där FBA ser behov av kompetens- och resursförstärkning vilket delvis även är avhängigt resursförstärkning på sikt:

- **Resultatkommunikation:** Stärkt resultatkommunikation inom biståndsverksamheten är en nyckel för att kunna visa på stärkt genomslag för Sveriges engagemang i samarbetsländer. För FBA:s del innebär det att fortsätta utveckla myndighetens resultatbaserade arbetssätt, se över uppföljning, utvärdering och resultatredovisning såväl som att stärka kompetens inom extern kommunikation. Hur kraftiga och snabba förändringar FBA kan göra inom området beror på resurser. Med befintliga resurser planeras en successiv omställning.
- **Personsäkerhet och informationssäkerhet:** Den osäkra omvärlden gör att frågor om personsäkerhet fortsätter att vara av högsta betydelse för möjligheten att verka i konfliktkontexter och därmed berör en stor andel av FBA:s medarbetare. Det kräver specifik kompetens i myndigheten vare sig FBA genomför utbildning i egen regi eller upphandlar den. Personsäkerhetsfrågor kommer vara kostnadsdrivande de kommande åren. Frågan hur och om utbildningsansvaret ska samordnas mellan utsändande myndigheter är också utestående. Därutöver behöver FBA fortsatt arbeta för att stärka sin informationssäkerhet, vilket kräver ny kompetens. Befintliga resurser räcker till en delvis omställning.
- **Lokal närvaro:** FBA:s resultat i landkontext blir starkast med lokal närvaro eftersom detta möjliggör ett betydligt mer flexibelt och nära samarbete i Sverigelaget och med samarbetspartners på plats. Ambassadplaceringar i närområdet och i MENA-regionen ses som särskilt prioriterat. Med befintliga resurser kan FBA delvis prioritera en förstärkning. Ytterligare lokal närvaro är en framtidsfråga som kräver förstärkning på förvaltningsanslaget. En ambassadplacerad kostar cirka 3 mnkr årligen.
- **Sekonderingar och valobservation:** Med en jämförelsevis liten förstärkning på förvaltningsanslaget kan FBA öka stöd till val, antalet valobservatörer och sekonderingar. En förstärkning med ett par resurser (cirka 2 mnkr) bedöms vara nödvändig för att omhänderta ökade volymer av valobservatörer, samt en utökning av sekonderingar inom utgiftsområde 7.

Mot denna bakgrund ser FBA följande behov av ökning av anslagsposten under åren 2025-2027:

Belopp i tkr (2024 års prisnivå)	2025	2026	2027
Utgiftsområde 7 - Internationellt bistånd			
1:4 ap.1 Folke Bernadotteakademin	212 328	215 328	215 328
- Nuvarande tilldelning	210 328	210 328	210 328
- Ökning	2 000	5 000	5 000

2.2 Anslag 1:1, ap. 4, Biståndsverksamhet

FBA har sedan Rysslands aggression 2022 genomdrivit en kraftig prioritering av verksamhet och samarbete med Ukraina, liksom Östeuropa och EU:s närområde. Denna tyngdpunkt väntas kvarstå under en betydande tid framöver. Samtidigt fortlöper myndighetens uppdrag och engagemang i flertalet konflikt- och postkonfliktkontexter där det förändrade säkerhetsläget påverkar och det finns betydande risker för försämring och högre våldsnivåer. FBA avvaktar beslut om en ny strategi för fred, säkerhet och stabilisering. När denna har inkommit krävs två till tre månaders arbete med att

operationalisera den varefter det är möjligt att öka precisionen i äskanden för ap. 4 inför 2025 och framåt. För 2025 kan FBA hantera en ny MENA-strategi givet att FBA inte längre fördelar medel till civila samhället. FBA ser samtidigt möjligheter till utökade valobservationsinsatser (se nedan).

2.2.1 FBA:s effekt i landkontexter – strategin för fred, säkerhet och stabilisering

FBA inväntar kommande strategi för fred, säkerhet och stabilisering. FBA kommer bidra till konflikthantering och konfliktförebyggande i syfte att stärka förutsättningarna för utveckling och minska humanitära behov. Strategin förväntas komplettera bilaterala och regionala strategier med koppling till konfliktkontexter och främja prioriteringar inom fredsfrämjande, säkerhet och stabilisering i länder eller situationer där tillämplig landstrategi saknas. FBA kommer att utgå från en regional ansats i syfte att skapa förutsättningar för flexibel prioritering mot berörda landkontexter, med fokus på EU:s södra och östra grannskap, Sahelregionen och Afrikas horn i dialog med utlandsmyndigheter och Sida.

2.2.2 FBA:s bilaterala och regionala åtaganden 2025-2027

FBA har för närvarande uppdrag i 13 bilaterala och regionala strategier. Utfasning av strategiarbetet i Mali och Myanmar pågår inför årsskiftet till 2025. Liberia fhas ut inför årsskiftet till 2026. Ukrainastrategin prioriteras särskilt tillsammans med strategin för Östeuropa och Västra Balkan. Vidare pågår diskussioner om åtaganden i en regional MENA-strategi (cirka 14 mnkr årligen inklusive både förvaltnings- och sakanslag). Givet möjligheter att fortsatt prioritera mellan bilaterala kontexter har FBA accepterat nytt uppdrag utan medföljande finansiering. Sammantaget ser FBA att nuvarande nivåer på sakanslaget i dessa kontexter bör på kort sikt vara tillräckliga givet att förvaltningsanslaget kvarstår på minst befintlig nivå.

2.2.3 Demokrati och stöd till fria val

FBA ser förutsättningar att ytterligare prioritera demokrati och stöd till fria val. Att skapa förutsättningar för fria val i konflikt- och postkonfliktmiljöer är en nyckelfråga i en tid med demokratisk tillbakagång samt för att motverka destabilisering och desinformation.

FBA har lång erfarenhet av att rekrytera och sända ut valobservatörer och kan med ytterligare resurser stödja fler val. Arbetet med demokrati, rättsstat och mänskliga fri- och rättigheter kommer också att stärkas i flera landkontexter under perioden. Arbetet med stöd till fria val kan förstärkas om resurser tillförs. Ett exempel är att med ytterligare en resurs på förvaltningsanslaget skulle antalet valobservatörer kunna öka med cirka 75 stycken per år vilket skulle innebära cirka 5 mnkr i ökade kostnader på sakanslaget.

Sammanfattningsvis vad gäller anslag 1:1, ap. 4, ser FBA att för att kunna bidra fullt ut i kommande strategi för fred, säkerhet och stabilisering, uppfylla FBA:s samlade bilaterala och regionala åtaganden inklusive MENA-strategin, samt utöka valobservationsverksamheten och arbetet med stöd till fria val ser FBA behov av en gradvis ökning av anslagsnivåer.

FBA ser följande behov av ökning av anslagsposten under åren 2025-2027:

Belopp i tkr (2024 års prisnivå)	2025	2026	2027
Utgiftsområde 7 - Internationellt bistånd			
1:1 ap. 4 Biståndsverksamhet	103 000	103 000	108 000
- Nuvarande tilldelning	98 000	98 000	98 000
- Ökning	5 000	5 000	10 000

2.3 Anslag 1:1, ap. 42, Internationell civil krishantering

Sedan Rysslands invasion av Ukraina har EU visat upp en stark enighet och handlingskraft som fredsaktör och global bärare av värderingar för demokrati och rättsstatens principer. Ett stundande svenskt medlemskap aktualiserar även Nato som en relevant aktör. Med stöd från FBA var Sverige drivande för att få till stånd den ambitionshöjning för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP) som EU:s nya civila pakt innebär. Den nationella implementeringsplanen för den civila pakten kommer att utgöra en grund för inriktningen av arbetet 2025–2027.

Sverige är och ska vara en central aktör inom internationell civil krishantering både när det gäller numerär och kvalitet av utsänd personal, men också för bidrag till policy- och metodutveckling. FBA:s personalbidrag kommer att bidra till att stärka operativa resultat i genomförandet av civila krishanterings- och fredsfrämjande insatser inom EU, FN, OSSE och till fältinsatser inom Nato. Sekonderingsstödet till EU:s civila insatser förväntas öka mot bakgrund av ökad efterfrågan och flertalet nya insatser. Geografiskt kommer prioriteringen ligga på EU:s östra och södra grannskap. FBA kommer att se över möjligheterna att bidra till kortare skalbara insatser och även eftersöka bidrag inom hybridhotsområdet.

FBA kommer även att bidra till stärkt institutionell förmåga hos internationella civila krishanterings- och fredsfrämjande aktörer att effektivt och ändamålsenligt planera och genomföra insatser. Detta inkluderar att bedriva metod-, policy- och kapacitetsutveckling inom civil krishantering och fredsfrämjande, samt att verka för ett ökat genomslag för svenska prioriteringar i detta arbete. För att effektivt stötta en ambitionshöjning inom den civila pakten och bidra till att öka den civila krishanteringsförmågan ser FBA möjlighet att utöka sitt insatsnära stöd. FBA föreslår att högstabeloppet för insatsnära stöd antingen stryks eller höjs till 10 mnkr.

För ett starkare bidrag inom ramen för sekonderingsverksamheten finns behov av ytterligare förstärkning av resurser inom myndighetens förvaltningsanslag (se 2.1).

FBA ser följande behov av ökning av anslagsposten under åren 2025-2027:

Belopp i tkr (2024 års prisnivå)	2025	2026	2027
Utgiftsområde 7 - Internationellt bistånd			
1:1 ap. 42 Internationell civil krishantering	76 000	81 000	86 000
- Nuvarande tilldelning	71 000	71 000	71 000
- Ökning	5 000	10 000	15 000

3 Utgiftsområde 5 – Internationell samverkan

FBA har ett nytt uppdrag inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan (UO5), med fokus på Nato och hybrida hot. Fokus för planerat arbete är att bidra till ett svenskt medlemskap i Nato utifrån kunskap om fred och konflikt, bidra till att stärka säkerhetsfrämjande arbete i tredje land samt att bidra till att stärka EU som säkerhetsaktör.

3.1 Anslag 1:2, ap. 6, Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

FBA förändrar inriktningen av sitt arbete inom UO5 givet att FBA inte längre fördelar medel till civila samhället men i gengäld har nya säkerhetsfrämjande uppdrag (se regleringsbrev UD2023/17233,

UD2023/18016 (delvis), UD2023/18152). Arbete med ett ökat antal sekonderingar till Nato pågår och arbete med hybrida hot i konfliktkontext har inletts. Avhängigt framtida anslagsnivå kommer det säkerhetsfrämjande arbetet kunna breddas på sikt.

3.1.1 Nato

FBA har med 2024 års regleringsbrev fått ett uppdrag relaterat till Nato och kommer i nära dialog med UD att utveckla och stödja arbetet med konfliktförebyggande, krishantering samt säkerhetssamarbete.

FBA:s utgångspunkt är att bygga kompetens dels för att stödja Nato som organisation, dels för att stärka Natos partnerskapsamarbete inom prioriterade kunskapsområden och geografiska kontexter, såsom närområdet. FBA avser också bidra med relevanta sekonderingar samt bistå med det policystöd UD önskar i Natos utrikes- och säkerhetspolitiska relationer. I stödet kan även engagemang kopplade till värdskap, dialogmöten och facilitering ingå.

3.1.2 EU som säkerhetspolitisk aktör

FBA kommer bidra till att stärka EU:s integrerade ansats, freds- och säkerhetsfrämjande dialoger och förhandlingar samt EU:s särskilda sändebud i relevanta geografiska kontexter. Detta omfattar möjligheten att sekondera till EUSR även inom utgiftsområde 5. FBA ser också möjlighet att vara mer delaktiga i genomförandet av den strategiska kompassen och i samarbetet mellan EU och Nato.

3.1.3 Övrig freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

I linje med 2024 års regleringsbrev utvecklar FBA sin förmåga avseende stöd inom utrikes- och säkerhetspolitik kommande år, i nära samarbete och komplementaritet med andra svenska myndigheter. FBA förväntas bidra till stärkt säkerhet och motståndskraft mot säkerhetshot i Sveriges samarbetsländer, genom kunskapsutveckling, kunskapsöverföring och direkt kapacitetsförstärkning inom bland annat hybrida hot, cyber- och digitalt samarbete, flödessäkerhet och antiterrorism.

FBA kan också bidra med stärkt freds- och säkerhetsfrämjande samarbete med EU, Nato eller andra aktörer och inom prioriterade områden i svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Multilaterala, regionala och bilaterala samarbetsformat kan stärkas genom såväl genomförandekapacitet som tekniskt policystöd. Det kan handla om samarbetsformat som nordiskt samarbete, nordiskt-baltiskt samarbete och Arktiska rådet (svenskt ordförandeskap 2026), eller processer som följer av svenska säkerhetspolitiska initiativ.

FBA kan även direkt stödja Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) med genomförandekraft och underlag till policyutveckling och formulering som inte omfattas av myndighetens strategiuppdrag. På basis av erfarenheter från tidigare nära samarbete med Utrikesdepartementet finns det möjlighet att bland annat stödja förhandlingar och svenskt aktörskap i fredsprocesser bortom närområdet, vilka inte omfattas av OECD DAC-kriterier, men som har betydelse för svensk utrikes- och säkerhetspolitik.

FBA ser följande ökning av anslagsposten under åren 2025-2027:

Belopp i tkr (2024 års prisnivå)	2025	2026	2027
Utgiftsområde 5 - Internationell samverkan			
1:2 ap.6 Freds- och säkerhetsfrämjande	36 360	41 360	46 360
- Nuvarande tilldelning	36 360	36 360	36 360
- Ökning	0	5 000	10 000

4 Förslag till förändrad styrning

- Ett arbete med att se över FBA:s instruktion pågår under våren 2024 i dialog med UD. Detta i kombination med myndighetens pågående omställningsarbete innebär att FBA inte föreslår några större förändringar i styrningen i detta underlag.
- FBA noterar behov av en fortsatt möjlighet att prioritera användning av såväl förvaltnings- som sakanslag mellan kontexter för största möjliga effekt av verksamheten.
- FBA föreslår att högstabeloppet för insatsnära verksamhet (anslag 1:1 ap. 42, Internationell civil krishantering) antingen stryks eller höjs till 10 mnkr från 2025 (se 2.3).

5 Finansiering 2025-2027

5.1 Förslag till finansiering 2025-2027

FBA:s verksamhet finansieras till övervägande del med anslag över utgiftsområde 7 Internationellt bistånd (UO7). Myndigheten har också anslag från utgiftsområde 5 Internationell samverkan (UO5) samt vissa övriga intäkter.

Myndigheten gick in i 2023 med en minskad anslagstilldelning på anslag 1:4, ap 1. Folke Bernadotteakademien samt en anslagskredit om 3 622 tkr. Under 2023 användes anslagskredit om 1 083 tkr. Det omställningsarbete som gjorts under 2023 för att anpassa verksamheten till en ny, lägre, förvaltningsram har givit effekt och FBA bedömer att ekonomiska förutsättningar finns vid ingången av 2024 för att möta regeringens uppdrag och styrning.

FBA kommer under budgetperioden att fortsätta anpassa verksamheten till omläggningen av biståndet, bland annat genom att operationalisera kommande strategier för Fred, säkerhet och stabilisering samt Internationell civil krishantering, och ser i dagsläget framför allt att vissa finansiella förstärkningar kan ge relativt hög effekt i resultat. I nedan tabell redovisas FBA:s förslag till utökningar inom respektive anslag. Dessa redogörs för mer specifikt under respektive område i underlaget.

Anslag 1:4, ap. 1, Folke Bernadotteakademien: Anslaget finansierar myndighetens personal vilken är verksamhetens viktigaste verktyg då FBA är en direktimplementerande myndighet. Med en jämförelsevis liten förstärkning av anslaget i form av förvaltningsresurser skulle FBA kunna öka sekonderings- och valobservationsverksamheten. Även ytterligare lokal närvaro i konfliktområden kräver mer förvaltningsresurser.

Anslag 1:1, ap. 4, Biståndsverksamhet: Anslaget finansierar bilateral och regional strategiverksamhet, strategin för fred, säkerhet och stabilisering, valobservation, icke-strategistyrda sekonderingar och forskning. I och med att FBA inte längre betalar ut stöd till civilsamhället i den utsträckning som gjorts tidigare men med bibehållen nivå på anslaget, och till viss del fortsatt är i en omställningsfas, är bedömningen att en mindre ökning är tillräcklig för 2025.

Anslag 1:1, ap. 42, Internationell civil krishantering: Anslaget finansierar sekonderingar och insatsnära verksamhet. FBA bedömer att en gradvis ökning av anslaget skulle kunna ge resultateffekter i form av bland annat ökade bidrag till genomförandet av civila krishanterings- och fredsfrämjande insatser till EU, FN, Nato och OSSE.

Anslag 1:2, ap. 6, Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet: Anslaget finansierar personalkostnader, sekonderingar, valobservation och nya uppdrag inom området. Det finns förutsättningar att fortsatt bygga ut verksamhet inom Nato, både sekonderingar och policyutveckling, samt att bli en relevant aktör inom freds- och säkerhetsfrämjande samarbete inom EU. I och med att FBA inte längre betalar ut stöd till civilsamhället men har bibehållen tilldelning inom anslaget så görs bedömningen att nuvarande anslagsnivå är tillräcklig för 2025 under en uppbyggnadsfas. På längre sikt ser FBA behov av förstärkning för att kunna möta ovan ambitioner.

(Tkr i 2024 års prisnivå)	2023	2024	2025	2026	2027
Anslag	Utfall	Prognos	Beräkning	Beräkning	Beräkning
07 01 004 001 FBA	205 659	210 633	212 328	215 328	215 328
- varav föreslagen utökning	-	-	2 000	5 000	5 000
07 01 001 004 Biståndsverksamhet	92 517	98 000	103 000	103 000	108 000
- varav föreslagen utökning	-	-	5 000	5 000	10 000
07 01 001 042 Internationell civil krishantering	70 250	71 000	76 000	81 000	86 000
- varav föreslagen utökning	-	-	5 000	10 000	15 000
05 01 002 006 Freds- och säkerhetsfrämjande	33 962	36 360	36 360	41 360	46 360
- varav föreslagen utökning	-	-	-	5 000	10 000
Avgiftsintäkter som disponeras	1 478	1 500	1 500	1 500	1 500
Övriga intäkter som disponeras	7 934	5 000	5 000	500	200

5.2 Investeringar

FBA ser under budgetperioden en förhållandevis jämn nivå på investeringar. Nedan redovisas myndighetens prognos för investeringar.

(Tkr)	2023	2024	2025	2026	2027
	Utfall	Prognos	Beräkning	Beräkning	Beräkning
Immateriella investeringar	0	300	300	300	300
Datasystem, rättigheter m.m.	0	300	300	300	300
Materiella investeringar	803	700	900	900	900
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	803	700	900	900	900
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	0	0	0	0	0
Summa verksamhetsinvesteringar	803	1 000	1 200	1 200	1 200
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen) *	818	1 000	1 200	1 200	1 200
Bidrag (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0
Anslag (efter medgivande av regeringen)	0	0	0	0	0
Summa finansiering	818	1 000	1 200	1 200	1 200

**En differens har uppstått mellan 2023 års verksamhetsinvesteringar och 2023 års lån i Riksgäldskontoret pga. en lånekorrigerings som uppstod i slutet av 2022.*

5.3 Låneram

FBA ser nedan behov av låneram utifrån den nyupplåning som planeras under budgetperioden.

(Tkr)	2023	2024	2025	2026	2027
	Utfall	Prognos	Beräkning	Beräkning	Beräkning
IB lån i Riksgäldskontoret	7 067	4 970	3 763	3 474	3 169
Nyupplåning	818	1 000	1 200	1 200	1 200
Amorteringar	-2 915	-2 207	-1 489	-1 505	-1 574
UB lån i riksgäldskontoret	4 970	3 763	3 474	3 169	2 795
Beslutad/föreslagen låneram	9 000	8 000	5 000	5 000	4 000
Ränteutgifter	229	250	200	150	150
Finansiering av räntor och avskrivningar	3 144	2 457	1 689	1 655	1 724
Utgiftsområde 7 anslag 01 004 001	3 144	2 457	1 689	1 655	1 724
Övrig finansiering	0	0	0	0	0

5.4 Bemyndiganden

Tabell för prognos för beställningsbemyndiganden:

(Tkr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028 - slutår
	Utfall	Prognos	Beräkning	Beräkning	Beräkning	Beräknat Slutår
Ekonomiska åtaganden vid årets början	3 542	4 461				
Nya ekonomiska åtaganden	3 201	0	0			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden vid utgången av 2024	2 282	2 801	1 660			2025
Varav utgifter till följd av ekonomiska åtaganden vid utgången av 2024			1 660			2025
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden						
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	4 461	1 660	0			
Tilldelat/föreslaget bemyndigande	8 000	1 660				
Beslutad/beräknad anslagsnivå		98 000	98 000			

Efter beslut av regeringen kommer FBA från 2024 inte ingå nya åtaganden inom anslag 1:1, ap. 4, Biståndsverksamhet.

Tabell för prognos för äldre beställningsbemyndiganden:

(Tkr)	2023	2024	2025	Slutår 2026
	Utfall	Prognos	Beräkning	Beräkning
Ekonomiska åtaganden vid årets början	8 351	7 287	0	0
Nya ekonomiska åtaganden	3 820			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden vid utgången av 2024	4 884	0	0	0
Varav utgifter till följd av ekonomiska åtaganden vid utgången av 2024			0	0
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden		-7 287		
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	7 287	0	0	0
Tilldelat/föreslaget bemyndigande	13 000			
Beslutad/beräknad anslagsnivå		36 360	36 360	36 360

Efter beslut av regeringen kommer FBA från 2024 inte ingå nya, eller betala ut tidigare, åtaganden inom anslag 1:2, ap. 6, Freds- och säkerhetsfrämjande.

Räntekontokredit

Kreditutrymme om 6 000 tkr på räntekonto i händelse av förskjutning av tidsplaner.

Anslagskredit

Anslagskredit för anslag 1:1 ap. 4 om totalt 2 940 tkr, för anslag 1:4 ap. 1 om totalt 6 318 tkr, för anslag 1:2 ap. 6 om totalt 1 090 tkr och för anslag 1:1 ap. 42 om totalt 2 130 tkr.

*Folke Bernadotteakademin (FBA)
är myndigheten för fred, säkerhet
och utveckling*

WWW.FBA.SE

 twitter.com/FBAFolke

 facebook.com/FolkeBernadotteAcademy

 instagram.com/FolkeBernadotteAcademy

 linkedin.com/company/FolkeBernadotteAcademy

 soundcloud.com/FolkeBernadotteAcademy